

Inkluderande språk på Island

Helga Hilmsdóttir & Ágústa Þorbergsdóttir

Under senare år har det förts en livlig debatt om inkluderande språk på Island. Liksom i övriga Norden har stora samhällsförändringar och ökad jämställdhet lett till en diskussion om yrkesbeteckningar och andra personreferenser. Den mest komplexa och omdiskuterade frågan på Island rör dock språkets grammatiska system, särskilt bruket av generisk maskulinum.

Syfte och frågor

Syftet med denna artikel är att beskriva några centrala frågor som rör genus och inkludering i isländskan, samt att diskutera hur debatten kring dessa har påverkat språkbruket. I jämförelse med övriga nordiska språk är isländskan morfologiskt mer komplicerad. Språket har tre genus och fyra kasus. Att ändra genus på ett substantiv eller ett pronomen påverkar därför böjningen i hela satsen. Exempel 1, som är ett autentiskt belägg hämtat från sociala medier, visar skillnaden mellan den traditionella maskulina formen av pronomet *allir* 'alla' och en ny form där pronomet böjs i neutrum, *öll* 'alla'. Den nya neutrala formen visas inom parentes.

- (1) Nú geta **allir (öll)** tilnefnt **sjálfa (sjálf)** sig, samstarfsmann eða **pá (pau)** sem eru til fyrirmyndar í matvælageiranum.
'Nu kan **alla** nominera sig **själv**, en kollega eller **dem** som är framstående inom matindurstin.'

Som exemplet visar påverkar ändringen från maskulinum till neutrum inte bara det kvantitativa pronomenet *allir/öll* utan också *sjálfa/sjálf* (grundform *sjálfur/sjálf*) och personpronomenet *pá/pau* (grundform *þeir/pau*). Även personreferensen *samstarfsmann* (grundform *samstarfsmaður* 'kollega') kan upplevas som problematisk.

I det isländska språksamhället har det uppstått en skiljelinje i denna fråga mellan: a) de som anser att isländskans grammatiska struktur bör bevaras för att trygga språkets kontinuitet, och b) de som menar att det traditionella pronomenbruket måste förändras för att synliggöra kvinnor och icke-binära personer. Förespråkare för traditionellt språkbruk framhåller att genus är en gram-

matisk kategori som inte har med referentens biologiska kön att göra (se t.ex. Höskuldur Þráinsson 2022). Förespråkare för förändring menar däremot att språket återspeglar en äldre samhällsstruktur där endast männen synliggjordes, och att språket måste moderniseras och anpassas till dagens mer jämställda samhälle (se t.ex. Eiríkur Rögnvaldsson 2022, Hildur Lilliendahl Viggósdóttir 2022, Þorbjörg Þorvaldsdóttir 2022).

Isländsk språkpolitik, jämställdhet och inkludering

Isländsk språkpolitik har alltså länge vilat på två grundprinciper: att bevara och vårda språket, samt att utveckla språket genom nybildning av ord. För att bevara språket och säkerställa kontinuitet mellan generationer är det viktigt att skydda det grammatiska systemet och det centrala ordförrådet (jfr Ari Páll Kristinsson 2017, s. 65 och s. 145). Samtidigt erkänns behovet av språklig utveckling, inte minst för att isländskan ska kunna användas inom samhällets alla språkdomäner.

Den första formella språkpolycyn *Íslenska til alls* (2009) betonade det isländska språkets status i samhället men berörde inte frågan om ett inkluderande och könsneutralt språk. En debatt om jämställdhet och inkludering genom språket hade dock redan inletts i samhället, inte minst bland kvinnor inom den isländska kyrkan (se t.ex. Ágústa Þorbergsdóttir 2002). En senare språkpolicy för perioden 2021–2030 (se *Íslensk málstefna 2021–2030*) lyfter däremot fram kopplingen mellan jämställdhet, mångfald och språk. Även om könsneutralt språk inte nämns uttryckligen, betonas i policyn att språk inte får markera över- eller underordning, eller på annat sätt användas som maktmedel.

Efter den senaste språkpolycyns publicering på språknämndens webbsida har frågan om ett könsneutralt och inkluderande språk fått större politisk tyngd. Statsminister Katrín Jakobsdóttir väckte 2021 frågan om behovet av en nationell strategi om hur lagtexter och myndigheters formella kommunikation kan återspegla värderingar kring jämställdhet och inkludering. Detta ledde till att den isländska språknämnden (Íslensk málnefnd) tog fram en rapport om könsneutralt språk (Ágústa Þorbergsdóttir 2021). Rapporten skapade en omfattande debatt, vilket tydligt visade att ämnet är både språkligt och ideologiskt laddat i det isländska samhället. För att ge utrymme för synpunkter och bemöta trycket från olika intressegrupper som ville se förändring anordnades ett symposium där frågor om grammatik, kön och inkludering dryftades (*Málfregnir* 30, 1. tbl. 2022). Diskussionen pågår fortfarande, och språkvetare, politiker och medborgare deltar aktivt i samtalet.

Kort om genus i isländska

Isländskan är ett starkt böjningsspråk där genus spelar en central roll (se t.ex. Ásta Svavarsdóttir 2008). Detta påverkar böjning av substantiv, artiklar, adjektiv, pronomen och räkneord.

Isländskan har både biologiskt och grammatiskt genus. Det biologiska genuset avser personens könsidentitet medan det grammatiska genuset styr ordens böjning (se diskussion om grammatisk och biologisk genus i Hellinger och Bußmann 2002, Höskuldur Þráinsson 2022).

Substantiv i isländskan delas in i maskulinum, femininum och neutrum, oavsett om de syftar på levande eller icke-levande referenter.

Tabell 1: Grammatiskt genus i isländska.

	maskulinum (hann 'han')	femininum (hún 'hon')	neutrum (það 'det')
levande	karlmaður 'karl' kvenmaður 'kvinna' pabbi 'pappa'	manneskja 'människa' kona 'kvinna' mamma 'mamma'	barn 'barn' fífl 'idiot' skáld 'poet'
icke-levande	bátur 'båt' bíll 'bil'	skeið 'sked' rúta 'buss'	glas 'glas' hjarta 'hjärta'

Som tabell 1 visar kan grammatiskt och biologiskt genus sammanfalla, men gör det inte alltid. Till exempel är både *karlmaður* 'man' och *kvenmaður* 'kvinna' maskulina substantiv, medan ord som *barn* och *skáld* är neutrala trots att de syftar på människor. Adjektiv, pronomen, bestämd artikel och räkneord från ett till fyra kongruensböjs dock efter substantivets genus (se t.ex. Ásta Svavarsdóttir 2008, Höskuldur Þráinsson 2022).

Det som gör isländskan mer komplicerad än t.ex. svenskan är att pluralformer för adjektiv och pronomen också indelas i tre genus: *íslenskir* (mask. pl.), *íslenskar* (fem. pl.), *íslensk* (neu. pl.) 'isländska'. Enligt traditionen används ordens maskulina former när man syftar på en obestämd grupp människor, t.ex. *íslenskir* 'isländska', *sumir* 'vissa, några' eller *sjónskertir* 'synskadade'.

Centrala frågor i isländska

Diskussionen om jämställt språk i isländskan har tre fokusområden: 1) problematiseringen av andra ledet *-man* i yrkesbeteckningar, 2) inkluderingen av ett pronomen för icke-binära individer och 3) generisk maskulinum i plural.

Yrkesbeteckningar och andra personreferenser

I isländska har yrkesbeteckningar i maskulinum könsneutral betydelse, så att samma titel används för alla individer oavsett kön (jfr dubbelt system t.ex. i tyskan). Det betyder att de maskulina substantiven *kennari* 'lärare', *ritari* 'sekreterare', *hjúkrunarfræðingur* 'sjuksköterska', *sjómaður* 'sjöman' och *sendiherra* 'ambassadör' kan användas för kvinnor, män och icke-binära individer. Samma gäller för de feminina och neutrala substantiven *fyrirsæta* 'modell' och *skáld* 'poet' (se diskussion t.ex. i Guðrún Theódórsdóttir 1985, s. 26, Grönberg 2002, Helga Hilmisdóttir 2020). När det kommer till yrkestitlar tar man alltså fasta på yrkesrollen och uppgiften som personen i fråga utför och inte på hens könsidentitet.

Men trots att yrkesbeteckningar i isländskan traditionellt är könsneutrala har substantiv ett grammatisk genus som styr hur olika ord böjs i satsen (se Hellinger & Bußmann 2002 om grammatisk genus). På isländska säger man till exempel *góður framkvæmdarstjóri* 'bra direktör' (mask.), *góð fyrirsæta* 'bra modell' (fem.) och *gott skáld* 'bra poet' (neu.). Samtliga uttryck kan referera till en kvinna, man eller en icke-binär individ. Detta har dock kritiserats av en del språkbrukare som menar att bruket av maskulina substantiv för kvinnor osynliggör dem och skapar problem. En genomgång av yrkesbeteckningar som inkluderas i nätordboken *Íslensk nútímamálsorðabók* visar även att 91,8 procent av orden tillhör maskulinum, 7,2 procent femininum och 1 procent neutrum (Helga Hilmisdóttir 2020). Den skeva fördelningen kan förklaras bland annat med hänvisning till indoeuropeisk språkhistoria (Jón Axel Harðarson 2001) och gamla samhällsstrukturer där kvinnor och män hade tydliga roller och yrkesfördelningar (se diskussion i Ásta Svavarsdóttir 2016, Steinþór Steingrímsson 2016).

Det är kanske först och främst med hänvisning till nya könsroller och till Island som ett jämställt samhälle som man under senare år har ifrågasatt och problematiserat dominansen av grammatiskt maskulinum i språket. Borde språket utvecklas i takt med samhället eller är det ofrånkomligt att använda yrkestitlar som vissa upplever som maskulina (se t.ex. Nübling 2000, Grönberg 1995, 2002, Þorbjörg Þorvaldsdóttir 2022, s. 37–39)? Detta gäller i synnerhet sammansatta substantiv med semantiskt genomsynliga andraled som till exempel *-maður* 'människa, man'.

Substantivet *maður* har flera olika betydelser och kan beroende av sammanhang referera både till 'människa' och 'man' (se t.ex. *Íslensk nútímamálsorðabók*). De senaste åren har denna tolkning ifrågasatts, särskilt av den yngre generationen, och en del språkbrukare tycker att det är

problematiskskt att använda yrkesbeteckningar som innehåller andra led som *-maður*, *-herra* och *-stjóri* för att referera till kvinnor: *þingmaður* 'ledamot', *ráðherra* 'minister' och *forstjóri* 'direktör'.

Som motsvar har former med efterleden *-kona* 'kvinna' använts som en alternativ form som framhäver kvinnor, speciellt inom sektorer som länge dominerades av män (jfr Ásta Svavarsdóttir 2016). På åttiotalet slog t.ex. formen *þingkona* 'kvinnlig ledamot' igenom trots en del protester från språkkonservativa politiker (se Steinnþór Steingrímsson 2016). Även om ordet sällan används i den offentliga debatten, varken i dagstidningar eller i Alltingets talarstol, används det frekvent i mer informella sammanhang, som i vardagliga samtal och sociala medier.

Att ersätta andra ledet *-maður* 'människa, man' med *-kona* 'kvinna' eller *-kvár* 'icke-binär individ' är dock inte en enkel lösning som kan användas konsekvent för alla yrkesbeteckningar. Mycket beror på yrkets historia och vilka konnotationer ordet ger. En del titlar som innehåller efterleden *-kona* kan uppfattas som ålderdomliga, t.ex. *forstöðukona* 'föreståndarinna', *verkakona* 'arbetarkvinna' och *kennslukona* 'lärarinna' (jfr Rahtje & Isen 2024). Andra yrkesbeteckningar har idag blivit mera vanliga i den offentliga debatten. Till exempel föredrar en del kvinnor i höga positioner att använda titlar som *talskona* 'taleskvinna' och *forstýra* 'kvinnlig verkställande direktör' istället för de motsvarande maskulina substantiven *talsmaður* 'talesman' och *forstjóri* 'verkställande direktör'. Än så länge är inte detta språkbruk utbrett och etablerat, utan används av enstaka företag och organisationer. Yrkesbeteckningar inom den konstnärliga sektorn, som t.ex. *leikkona* 'skådespelerska' och *söngkona* 'sångerska', är däremot allmänt utbredda och fullt accepterade i modern isländska (jfr Steinnþór Steingrímsson 2016, s. 95).

När man sedan ser på bruket av titlar i autentiska samtal visar det sig att samtalsdeltagare sällan fäster sig vid substantivets grammatiska genus när de väljer pronomen. I sin forskning om yrkesbeteckningar i samtal visar Helga Hilmisdóttir (2020) att samtalsdeltagare systematiskt använder adjektiv och pronomen som återspeglar individens biologiska kön, inte substantivets grammatiska genus. Exempel 2 visar detta (från autentiskt samtal i radio):

- (2) ég veit að það er eh bílstjóri sem að stundum keyrir **forseta**
'jag vet att det finns en chaufför som ibland kör **presidenten (mask.)**'

þegar að **hún** keyrir ekki **sjálf**
'när **hon (fem.)** inte kör **själv (fem.)**'

I yttrandet som visas i exempel 2 refererar talaren till presidenten, *forseti*, som är ett substantiv i maskulinum. När talaren sedan fortsätter använder hon de feminina formerna *bún* 'hon' och *sjálf* 'själv', vilket återspeglar det faktum att den isländska presidenten är en kvinna. Däremot i skriftspråk, speciellt i mycket formella sammanhang, finns det en större tendens att använda grammatiskt genus: *þegar hann keyrir ekki sjálfur* 'när han inte kör själv' (påhittat exempel). Med andra ord är referenternas kön mindre synligt i formellt skriftspråk. I detta avseende kan man säga att talspråket delvis följer andra regler än skriftspråket, och är mer inkluderande.

Pronomen och personreferens för icke-binära personer

Under senare år har det skett en betydande språkförnyelse inom hbtq+-rörelsen som har blivit en del av allmänt språkbruk. Förutom införandet av det nya personliga pronomenet *bán* 'hen' och adjektivet *kynsegin* 'icke-binär' har nya ord bildats, inklusive substantiven *stálp* 'icke-binärt barn' och *kvár* 'icke-binär person' (de två sista orden var de vinnande bidragen i en neologismtävling som ordnades av hbtq+-rörelsen 2020).

Som Þorbjörg Þorvaldsdóttir (2022, s. 39–40) har påpekat väcker frågan om inkludering stora frågor om mänskliga rättigheter, det vill säga hur språk kan utformas för att omfatta alla könsidentiteter. Med större medvetenhet om könsdiversitet uppstår behovet av nya pronomen för icke-binära individer. På Island har man efter svensk förebild börjat använda ett nytt pronomen för att fylla denna funktion: *bán*. Initiativet kom från hbtq+-samhället som har kämpat aktivt för att få använda de ord de vill för homosexuella (Þóra Björk Hjartardóttir 2004) och för att etablera pronomenet *bán* i allmänt språkbruk (se t.ex. Alda Villiljós 2013). Idag väcker ordet ingen större debatt i samhället.

I *Íslensk nútímamálsorðabók* definieras *bán* som ett personligt pronomen i tredje person neutrum som används om personer som varken identifierar sig som man eller kvinna. Pronomenet tar med sig adjektiv i neutrum: *bán er rauðbært* 'hán är rödhårigt'. Definitionen i ordboken indikerar att *bán* först och främst används för att hänvisa till icke-binära individer. För att ett pronomen ska anses vara könsneutralt krävs dock att det kan användas

för att referera till en obestämd person eller en person av okänt kön, som det bland annat gör i svenskan (jfr Guðrún Þórhallsdóttir 2022, s. 9, *Svensk ordbok* 2021). Så verkar inte vara fallet i isländskan, åtminstone inte i någon större utsträckning.

Tabell 2 visar böjningsschemat för *hán*:

Tabell 2: Böjningen av pronomet *hán* i isländska.

	singular	plural
nominativ	<i>hán</i>	<i>þau</i>
ackusativ	<i>hán</i>	<i>þau</i>
dativ	<i>háni</i>	<i>þeim</i>
genitiv	<i>háns</i>	<i>þeirra</i>

Som framgår av tabell 2 böjs *hán* i singular som ett starkt neutralt substantiv. Som pluralform används däremot det neutrala pronomenet *þau* 'de'. Som jämförelse är den maskulina pluralformen *þeir* 'de' och den feminina *þær* 'de'.

Generiskt bruk av maskulina former

Den största debatten kring inkludering i isländskan handlar om generiskt bruk av maskulina former för pronomen, adjektiv och räkneord. Enligt traditionen används till exempel maskulina räkneord för att hänvisa till referenter av obestämt kön. Jämför exempel 3a och b. I 3a används maskulinformen *tveir* som enligt traditionen syftar på två personer av obestämt kön. I 3b används däremot den neutrala formen som har blivit allt vanligare i isländsk media.

(3a) **Tveir** slösuðust í árekstri í gær.

'**två (mask.)** skadades i en krock igår.'

(3b) **Tvö** slösuðust í árekstri í gær.

'**två (neu.)** skadades i en krock igår.'

Som Höskuldur Þráinsson (2022, s. 26–28) påpekar kan språkbrukare tolka exemplen på två olika sätt beroende på deras syn på grammatik och inkluderande språk. Siffran som anger antalet *tveir* 'två' i exempel 3a kan tolkas som ett traditionellt exempel på generisk maskulinum, det vill säga att två personer av obestämt kön har skadats i en olycka. En annan språkbrukare som ifrågasätter generiskt maskulinum skulle däremot kunna tolka det som att ordet refererar till två män. Samma tvetydighet uppstår i exempel 3b. En språkbrukare som är

van att använda maskulinum som generisk form skulle tolka formen *tvö* som en referent till en man och en kvinna, medan en person som förespråkar ett inkluderande språk tolkar det som oklart.

Med andra ord kan bruket av neutrum som generisk form skapa tvetydigheter och missförstånd, till exempel mellan dem som förespråkar förändringar och dem som vill följa traditionen. Detsamma gäller för andra pronomen som *allir/allar/öll* 'alla', *sumir/sumar/sumt* 'vissa', *engir/engar/ekkert* 'inga' och *nokkrir/nokkrar/nokkur* 'några'. Tabell 3 visar böjningen av pronomenet *allir/allar/öll* i plural.

Tabell 3: Böjning av pronomenet *allir* 'alla' i plural.

	maskulinum	femininum	neutrum
nominativ	allir	allar	öll
ackusativ	alla	allar	öll
dativ	öllum	öllum	öllum
genitiv	allra	allra	allra

Som framgår av tabell 3 böjs pronomenet *allir* 'alla' i tre genus, inte bara i singular utan också i plural. De senaste åren har till exempel den neutrala varianten *öll velkomin* 'alla välkomna' blivit idiomatisk i isländskan och används mycket i offentliga sammanhang. Ibland väcker formen dock anstöt bland konservativa språkbrukare.

Modersmålstalare av isländska tvekar sällan om böjningen eftersom de har en internaliserad känsla för vad som är rätt och fel enligt normen. Men när man använder neutrum som en ny generisk form och använder den i nya sammanhang kan det hända att språkkänslan sviktar och att man blandar ihop former. Detta gäller särskilt när man kasusböjer orden. Exempel 4, som har hämtats på sociala medier, visar detta (*Risamálbeildin* 2024):

- (4) Þið eruð **öll velkomin**, en annars verður fundinum auðvitað líka streymt fyrir **þá** sem komast ekki!
'Ni är **alla välkomna (neu.)**, men annars kommer mötet att streamas för **de (mask.)** som inte kan komma.'

Exemplet inleds med en välkomstfras. Istället för att använda den traditionella frasen *allir velkomnir* 'alla välkomna' eller den nya varianten *öll velkomin* formulerar skribenten om meningen för att slippa ta ställning. Detta har blivit allt vanligare i isländskan. Genom att lägga till pronomen i andra person plural,

þið eruð öll velkomin 'ni är alla välkomna', framträder en mer neutral form. När skribenten sedan väljer personligt pronomen i den senare delen av meningen väljer hen en maskulin form, *þá* 'de', vilket mer är i enlighet med traditionellt språkbruk.

Avslutning

Debatten om ett inkluderande språk på Island illustrerar tydligt samspelet mellan språk, samhälle och identitet. Idag finns det inga stora konflikter i samhället angående yrkesbeteckningar eller könsneutrala pronomen. Det verkar finnas en ganska stark konsensus kring befintliga yrkesbeteckningar, men att man också accepterar alternativa titlar för kvinnor och icke-binära individer (till exempel *talskona* 'taleskvinna'). Likaså finns det inga stora konflikter angående bruket av pronomenet *hán* för icke-binära individer. Det som dock fortfarande väcker konflikt bland en del språkbrukare är användningen av generiska former i plural, som *allir* och *öll* 'alla'.

Eftersom isländskan har ett komplext böjningssystem finns det inga enkla sätt att göra språket könsneutralt. Debatten speglar också en djupare språkpolitisk fråga: Vem har rätt att definiera vad som är korrekt språk enligt normen? För vissa representerar bevarandet av traditionella former en del av den nationella identiteten och språklig kontinuitet, medan andra ser en modernisering av språket som en nödvändig del i ett inkluderande och jämställt samhälle. Framöver kommer sannolikt båda perspektiven att samexistera, vilket eventuellt kan leda till variation beroende på språkanvändarnas språkpolitiska inställning. Möjligtvis kan detta även bero på språkbrukarnas ålder, utbildningsnivå och politisk tillhörighet. Yngre talare verkar åtminstone idag ha en starkare tendens att anamma ett inkluderande språk. Men detta återstår att se och forska om.

Summary

The paper examines the issue of inclusive language in Icelandic, focusing on gender, language policy, and linguistic change. The article discusses how Icelandic language policy has addressed equality and inclusion, and explores the challenges of implementing gender-neutral expressions in a highly inflectional language. The key areas of debate are presented: occupational titles, pronouns for non-binary individuals, and the use of generic masculine. The conclusion suggests that the transition toward a more inclusive Icelandic will likely be gradual, balancing linguistic tradition with social renewal.

Referenser

- Alda Villiljós, 2013: Hán – nýtt persónuformafn? *Knúž – feminískt vef tímarit*. (hæmtat í október 2025). <https://knuz.wordpress.com/2013/09/09/han-nytt-personuformafn/>.
- Ágústa Þorbergsdóttir, 2002: Er biblíumál karlamál? I: *Studia Theologica Islandica* 16. s. 82–102.
- Ágústa Þorbergsdóttir, 2021: *Skýrsla um kynblutlaust mál*. Reykjavík: Íslensk málnefnd.
- Ari Páll Kristinsson, 2017: *Málheimar. Sitthvað um málstefnu og málnotkun*. Reykjavík: Háskólaútgáfan.
- Ásta Svavarsdóttir, 2008: Icelandic. I: Ulrich Ammon och Harald Haarman (red.). *Wieser Encyclopaedia: Western European Languages Vol. I*, s. 441–157.
- Ásta Svavarsdóttir, 2016: Baráttan um tungumálið: gleðikonur, gleðimenn og annað fólk. I: Svanhildur María Gunnarsdóttir och Þórður Ingi Guðjónsson (red.). *Kona kemur við sögu*, 150–154. Reykjavík: Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum.
- Eiríkur Rögnvaldsson, 2022: *Alls konar íslenska. Hundrað þættir um íslenskt mál á 21. öld*. Reykjavík: Mál og menning.
- Grönberg, Anna Gunnarsdotter, 1995: Konan er líka maður: An analysis of generic masculine in modern Icelandic. I: Per Holmberg och Kerstin Nordenstam (red.). *Language and Gender: Case Studies from a Swedish Seminar*, s. 79–97. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Grönberg, Anna Gunnarsdotter, 2002: Masculine generics in current Icelandic. I: Marlis Hellinger och Hadumod Bußmann (red.). *Gender across languages*, s. 163–185. Amsterdam: John Benjamins.
- Guðrún Theódórsdóttir, 1985: *Kyn og kynferði*. Opublicerad B.A.-uppsats frá Íslands universitet.
- Guðrún Þórhallsdóttir, 2022: Hvað er kynhlutleysi? Röksemdir, hugtök og heiti. I: *Málfrægnir* 30. s. 5–12.
- Helga Hilmisdóttir, 2020: Occupational titles and personal pronouns: *bann* and *hún* as subsequent forms in Icelandic conversation. I: *Gender & Language* 14.2, s. 152–174.

- Hellinger, Marlis och Hadumod Bußmann. 2002. *Gender Across Languages: The Linguistic representations of Women and Man 2*. Amsterdam: John Benjamins.
- Hildur Lilliendahl Viggósdóttir, 2022: Að berja niður venjulegt málfar meirihlutans í pólitískum tilgangi. I: *Málfregnir* 30, s. 33–36.
- Höskuldur Þráinsson, 2022: Hvað eru kynin mörg? I: *Málfregnir* 30, s. 23–32.
- Íslenska til alls. 2009: Rit 44. Reykjavík: Mennta- og menningarmálaráðuneyti.
- Íslensk málstefna 2021–2030: Opublicerat dokument. (hämtat i oktober 2025). https://islenskan.is/wp-content/uploads/2022/12/Íslensk_malstefna_sept_2021.pdf.
- Íslensk nútímamálsorðabók*. Þórdís Úlfarsdóttir och Halldóra Jónsdóttir (red.). Árni Magnússon institutet för isländska studier. (hämtat i oktober 2025). <https://Islenskordabok.arnastofnun.is>.
- Jón Axel Harðarson, 2001: Um karla og karlynjur. Málfræðilegt samband karlkyns og kvenkyns í íslenzku frá sögulegu sjónarhorni. I: *Íslenskt mál og almenn málfræði* 23, s. 253–274.
- Málfregnir* 30, 2022.
- Nübling, Damaris, 2001: Flugmaðurinn, sem er kona, er ófrísk(ur?). ‚The flightman, who is a woman, is pregnant‘ (= ‚The female pilot is pregnant‘). I: Kerstin Nordenstam och Kerstin Norén (red.): *Språk, kön och kultur*. Rapport från fjärde nordiska konferensen om språk och kön, Göteborg den 6–7 oktober 2000, s. 189–204. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Rahtje, Marianne och Lea Elias Isen, 2024: Sangerinde, bedemand og forperson. Holdninger til kønnede endelser i dansk. I: *Nyt fra spognævnet*, oktober 2024, s. 2–21.
- Risamálbeildin*. 2024: Árni Magnússon-institutet för isländska studier. (hämtat i oktober 2025). <https://malheildir.arnastofnun.is>.
- Steinþór Steingrímsson, 2016: *kona (eða hugleiðingar um rof milli raunveruleika og skynjunar). I: Svanhildur María Gunnarsdóttir och Þórður Ingi Guðjónsson (red.). *Kona kemur við sögu*, 92–96. Reykjavík: Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum.
- Svensk ordbok*. 2021: Stockholm: Svenska Akademien.
- Þorbjörg Þorvaldsdóttir, 2022: Merking, málfræði og mannréttindi. I: *Málfregnir* 30, s. 37–40.

Póra Björk Hjartardóttir, 2004: Baráttan um orðin. Orðanotkun tengd samkynhneigð. I: *Íslenskt mál og almenn málfræði* 26, s. 83–122.

Författare

Helga Hilmissdóttir är forskningsprofessor vid Árni Magnússon-institutet för isländska studier i Reykjavík. Hennes specialområden är samtal, lexikografi och ungdomsspråk.

Ágústa Þorbergisdóttir är språkvetare vid Árni Magnússon-institutet för isländska studier och arbetar med neologismer och terminologi.

Nyckelord

isländska, språkpolicy, inkluderande språk, könsneutralt språk

Bibliografiske oplysninger

Helga Hilmissdóttir & Ágústa Þorbergisdóttir, 2026: Inkluderande språk på Island. I: Kirsten Lindø Dolberg-Møller (red.): *Sprog i Norden 2026*, s. 38-49.

<https://tidsskrift.dk/sin/index>

© Forfatterne og Netværket for Sprognævnene i Norden
